

PRIMLJENO:	23.06.	2021	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/22-6		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ
н/р г-ђи Данијели Ђуровић, председници

На основу чл. 187 Пословника Скупштине Црне Горе, министру правде Марку Ковачу постављам следеће

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

Поштовани министре Ковач,

Када ће надлежне државне институције отпочети ексхумацију посмртних остатака жртава комунистичког терора из јаме „Котор“ код Никшића?

Образложење:

Надлежне државне институције још нијесу започеле ексхумацију посмртних остатака жртава комунистичког терора из јаме „Котор“ код Никшића иако су истражне радње у овом случају започете још у фебруару 2018. године. Више државно тужилаштво је крајем јула 2019. обавијестило Савјет за грађанску контролу рада полиције, једину државну институцију која се тада интензивно интересовала за ову тему, да је Управа полиције предузимала одређене мјере, и да је у току дефинисање појединости везаних за учешће неопходних служби и дефинисање начина ексхумације посмртних остатака – костију из јаме „Котор“.

Пуних 76 година након тих монструозних злочина, репортери дневног листа „Дан“ су у фебруару 2018. потврдили постојање масовне гробнице у близини Никшића – јаме зване „Котор“. По први пут од сурових злочина, који су у континуитету трајали више од годину (од почетка 1942. до марта 1943), тајну јаме безданице у мјесту Дубраве изнад никшићког села Шуме, екипа листа „Дан“ је открила фотографијама посмртних остатака страдалих мученика. Иако је дан након објављивања ове информације тужилаштво најавило реакцију, конкретних помака у том правцу није било, и још увијек их нема.

У марту 2020. Савјет за грађанску контролу рада полиције позвао је Институт за јавно здравље да Вишем државном тужилаштву у Подгорици без даљег одлагања достави извјештај о микробиолошкој анализи ваздуха у јами „Котор“, јер то није учињено ни након пола године. Наиме, санитарно-еколошки инжењер Института за јавно здравље, Душан Костић, је још 16. септембра 2019. са зида јаме „Котор“, на дубини од 2 и по метра, ватеним штапићем изузео узорак ваздуха због микробиолошке анализе, али о томе није достављен одговарајући извјештај.

ДФ ДЕМОКРАТСКИ ФРОНТ

+382 20 404 - 551
+382 20 404 - 510

Клуб посланика ДФ - НСД, ДНП, РП

Савјет за грађанску контролу рада полиције је провјеравао зашто су службеници Центра безбједности Никшић тек почетком марта 2020. Вишем државном тужилаштву доставили службену забиљешку о активностима санитарно-еколошког инжењера Института за јавно здравље Душана Костића коју је направио пола године раније.

Од тада до данас надлежне државне институције ништа нијесу предузеле по том питању. То ме је мотивисало, уважени господине министре, да Вам поставим ово питање са надом да ћете ауторитетом своје функције подстаћи надлежне за озбиљан и одговоран приступ овом проблему. Јер било би природно и логично да коначно и Влада Црне Горе покрене процес суочавања с прошлошћу – процес коме треба приступити објективно, научно, морално и без селекције.

Шире образложење ћу дати на самој сједници, а одговор тражим и у писаној форми.

Подгорица, 23. јун 2022. године

Посланик Демократског фронта
Проф. др Будимир Алексић

Crna Gora
Ministarstvo pravde

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	27.6	20	22	GOD
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-2/22-6/2			
VEZA:				
EPA:				
SKRAĆENICA:	PRILOG:			

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 482 515
www.mpa.gov.me

Broj:01-008/22-6685/2

27. jun 2022. godine

Za: Skupština Crne Gore, g-đa Danijela Đurović, predsjednica

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Budimira Aleksića

Poštovana,

Prof. dr Budimir Aleksić, poslanik u Skupštini Crne Gore, za sjednicu sazvanu za 27.6.2022.godine postavio je ministru pravde pitanje koje glasi:

"Kada će nadležne državne institucije otpočeti ekshumaciju posmrtnih ostataka žrtava komunističkog terora iz jame "Kotor" kod Nikšića?"

U skladu sa članom 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore dajem sljedeći:

ODGOVOR

Poštovani gospodine prof. dr Budimire Aleksiću,

Suočavanje sa prošlošću je bolna ali, rekao bih, nužna i neizostavna tema, za sve koji žele dobro ovom društvu. Bijeg od prošlih vremena i skrivanje od istorijskih činjenica nisu zalog za ljepšu budućnost. Naprotiv. S tim u vezi, iako nije u direktnoj nadležnosti Ministarstva pravde, kako ste i sami naveli, pokušaću u najkraćem roku da prikupim sve relevantne podatke o ovom slučaju i da Vas sa time upoznam. Podsjetio bih ovom prilikom i da ministarstvo na čijem sam čelu ima svog predstavnika u Tužilačkom savjetu pa i sa te, institucionalne tačke, smo u mogućnosti da ispitamo sve eventualne zloupotrebe po ovom pitanju. Osim toga, vjerujemo i da će nam, i bez dodatnih ispitivanja kroz pomenuti Savjet, Vrhovno državno tužilaštvo dostaviti tražene informacije u najkraćem roku.

Ministarstvo pravde će, još jednom Vas uvjeravam, biti u službi prikupljanja svih relevantnih podataka.

MINISTAR

MARKO KOVAČ

Marko Kovač

Crna Gora
Ministarstvo pravde

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 482 515
www.mpa.gov.me

Broj:01-008/22-6685/3

PRIMLJENO:	28. 6. 20 22. GOD.
11 KLASIFIKACIONI BROJ:	30-61-2/22-6/4
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

27. jun 2022. godine

Za: Skupština Crne Gore, g-da Danijela Đurović, predsjednica

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Budimira Aleksića

Poštovana predsjednice Đurović,

Prof. dr Budimir Aleksić, poslanik u Skupštini Crne Gore, za sjednicu sazvanu za 27.6.2022.godine postavio je ministru pravde pitanje koje glasi:

“Kada će nadležne državne institucije otpočeti ekshumaciju posmrtnih ostataka žrtava komunističkog terora iz jame “Kotor” kod Nikšića?”

Dana 27.6.2022.godine dostavili smo Vam odgovor na navedeno poslaničko pitanje, uzimajući u obzir redosljed po kojem će pojedini ministri odgovarati na poslanička pitanja. S prednjim u vezi, a imajući u vidu činjenicu da je raspored ministara izmijenjen, te da je u međuvremenu Vrhovno državno tužilaštvo Crne Gore Ministarstvu pravde dostavilo informacije koje su od uticaja na predmetni odgovor, dostavljamo Vam:

DOPUNJENI ODGOVOR

Poštovani gospodine prof. dr Budimire Aleksiću,

Suočavanje sa prošlošću je bolna ali, rekao bih, nužna i neizostavna tema, za sve koji žele dobro ovom društvu. Bijeg od prošlih vremena i skrivanje od istorijskih činjenica nisu zalag za ljepšu budućnost. Naprotiv. S tim u vezi, iako nije u direktnoj nadležnosti Ministarstva pravde, kako ste

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 482 515
www.mpa.gov.me

i sami naveli, pokušaću u najkraćem roku da prikupim sve relevantne podatke o ovom slučaju i da Vas sa time upoznam. Podsjetio bih ovom prilikom i da Ministarstvo na čijem sam čelu ima svog predstavnika u Tužilačkom savjetu pa i sa te, institucionalne tačke, smo u mogućnosti da ispitamo sve eventualne zloupotrebe po ovom pitanju. Osim toga, vjerujemo i da će nam, i bez dodatnih ispitivanja kroz pomenuti Savjet, Vrhovno državno tužilaštvo dostaviti tražene informacije u najkraćem roku.

Ministarstvo pravde će, još jednom Vas uvjeravam, biti u službi prikupljanja svih relevantnih podataka.

S prednjim u vezi, Vrhovno državno tužilaštvo je Ministarstvu pravde dana 27. juna 2022. godine dostavilo informacije za koje cijenim da je neophodno iznijeti kroz dopunu odgovora na poslaničko pitanje, odnosno kroz ovaj dopunjeni odgovor, obzirom da Poslovnik Skupštine u formalno-pravnom smislu ne poznaje dopunu odgovora.

Naime, u Višem državnom tužilaštvu u Podgorici formiran je predmet povodom novinskog članka objavljenog u Dnevnom listu "Dan" dana 26.02.2018.godine pod naslovom: *"Ubijeno 300 civila i bačeno u jamu"*, autora Brašnjo Biljane, kojim je predstavljeno da su reporteri snimili kadrove posmrtnih ostataka-više ljudskih kostiju u jami u mjestu Kuline, Opština Nikšić.

U predmetu su dati nalozi policiji da se lice mjesta identifikuje i obezbijedi, da se saslušaju određena lica u svojstvu građana Takođe je traženo dostavljanje izvještaja Instituta za javno zdravlje u cilju provjere sanitarno zdravstvenih uslova u jami, zatim preduzimanja radnji od strane Odsjeka za zdravstveno-sanitarnu inspekciju Uprave za inspekcijske poslove, radi obezbjeđivanja bezbjednog ulaska u jamu, sve u cilju obezbjeđivanja zdravstveno-sanitarne zaštite lica koja budu preduzimala radnje vezane za ulazak u jamu radi uvidajnih radnji, pregleda, snimanja i radnje izuzimanja posmrtnih ostataka-veće količine kostiju.

Kako je ocijenjeno da postoji osnov sumnje da je u konkretnom izvršeno krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 428 Krivičnog zakonika Crne Gore ili neko drugo krivično djelo protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, to su dana 09.juna

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 482 515
www.mpa.gov.me

2022.godine, spisi predmeta dostavljeni na nadležnost Specijalnom državnom tužilaštvu, koje je shodno članu 3 stav 1 Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu nadležno da postupa.

Specijalno državno tužilaštvo dana 20.juna 2022.godine formiralo je predmet, koji je dostavljen od strane Višeg državnog tužilaštva, a vezano za novinski članak objavljen u dnevnom listu "Dan" dana 26.02.2018.godine pod naslovom: "Ubijeno 300 civila i bačeno u jamu", autora Brašnja Biljane, kojim je predstavljeno da su reporteri snimili kadrove posmrtnih ostataka-više ljudskih kostiju u jami u mjestu Kuline, Opština Nikšić.

U dosadašnjem toku postupka, prikupljeni su podaci koji ukazuju da se u predmetnoj jami nalaze posmrtni ostaci većeg broja neidentifikovanih lica-civila sa prostora Opštine Nikšić, pa je u nastavku postupka potrebno utvrditi identitet eventualnih žrtava, kroz odgovarajuća vještačenja, te istovremeno utvrditi uzrok i vrijeme smrti.

U tu svrhu, preduzete su radnje određene Zakonikom o krivičnom postupku iz nadležnosti tužilaštva radi prikupljanja dokaza u cilju donošenja konačne odluke u predmetnoj krivično pravnoj stvari.

Na samom kraju, stojimo Vama i ovom Visokom domu na raspolaganju, kako bi vam u koordinaciji sa nadležnim tužilaštvom dostavili sve dodatne informacije koje se tiču ovog veoma osjetljivog slučaja.

MINISTAR

MARKO KOVAČ

Marko Kovač